

K E N D E L S E

P. Olesen og Sønner A/S
(advokat Martin Breum Sønder, Aarhus)

mod

Boligselskabet AKB Taastrup v/KAB
(advokat Martin Thejl Blumensaadt Pedersen og advokat Rasmus Holm Hansen, København)

Ved udbudsbekendtgørelse nr. 2019/S 020-042112 af 25. januar 2019, offentliggjort den 29. januar 2019, udbød Boligselskabet AKB Taastrup v/KAB ("Boligselskabet AKB") som begrænset udbud efter udbudsloven en hovedentreprisekontrakt om nedrivning af 8 boligblokke i bebyggelsen Taastrupgård.

Den 8. juli 2019 indgav P. Olesen og Sønner A/S ("P. Olesen") klage til Klagenævnet for Udbud over Boligselskabet AKB. P. Olesen fremsatte ved klagens indgivelse anmodning om, at klagenævnet i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud § 12, stk. 2, skulle beslutte, at klagen skulle have opsættende virkning. Den 9. juli 2019 besluttede klagenævnet ikke at tillægge klagen opsættende virkning, idet betingelsen om uopsættelighed ikke var opfyldt.

Klagen har været behandlet skriftligt.

P. Olesen har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Boligselskabet AKB har handlet i strid med det udbudsretlige princip om ligebehandling og/eller gennemsigtighed, jf. udbudslovens § 2 ved at have anvendt en anderledes evalueringmodel / pointmodel i sin evaluering af P. Olesens tilbud for så vidt angår underkriteriet ”pris” i henhold til tildelingsmeddelelsen af 28. juni 2019 end anført i udbudsbetingelserne af 1. april 2019.

Påstand 2

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Boligselskabet AKB har handlet i strid med det udbudsretlige princip om ligebehandling og/eller gennemsigtighed, jf. udbudslovens § 2 ved at udbudsmaterielt ikke bibringer den fornødne klarhed over, hvorvidt tilbudsgiverne i deres tilbud har frit arbejdsmetodevalg som anført i arbejdsbeskrivelsen pkt. 02.3.2.2, side 24/161, eller hvorvidt tilbudsgiverne skal anvende en bestemt arbejdsmetode, som også detaljeret står beskrevet i udbudsmaterialet og arbejdsbeskrivelsen.

Påstand 3

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Boligselskabet AKB har handlet i strid med det udbudsretlige princip om ligebehandling og/eller gennemsigtighed, jf. udbudslovens § 2 ved i sin anvendelse af den relative pointmodel til evaluering af underkriterierne ”Proces og Tid” og ”Bæredygtighed” at have sammenlignet tilbuddenes beskrivelse af arbejdsmetode med hinanden, hvilket endvidere har været udslagsgivende for pointtildelingen i henhold til tildelingsmeddelelsen af 28. juni 2019.

Påstand 4

Med henvisning til påstand 1, 2 og 3 skal Klagenævnet for Udbud annullere Boligselskabet AKB's beslutning af 28. juni 2019 om at tildele den udbudte kontrakt til Søndergaard Nedrivning A/S.

Påstand 5

Boligselskabet AKB tilpligtes at anerkende at skulle svare erstatning til P. Olesen, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 14, således at:

Principal: P. Olesen stilles som om de havde fået den udbudte hovedentreprise tildelt, hvorfor Boligselskabet AKB skal erstatte P. Olesens mistede dækningsbidrag med tillæg af procesrente fra den 8. juli 2019.

Subsidiært: P. Olesen stilles som de ikke havde deltaget i udbuddet, således at P. Olesens forgæves afholdte udgifter ved tilbudsafgivelse erstattes af Boligselskabet AKB, svarende til kr. 62.100,00.

Mere subsidiært: Boligselskabet AKB tilpligtes til P. Olesen at betale et mindre beløb skønsmæssigt fastsat af Klagenævnet for Udbud.

Boligselskabet AKB har vedrørende påstand 1 - 4 nedlagt påstand om, at klagen ikke tages til følge.

Boligselskabet AKB har vedrørende påstand 5 nedlagt påstand om frifindelse.

Klagenævnet har besluttet at udsætte behandlingen af påstand 5, indtil klagenævnet har taget stilling til påstand 1 - 4.

Klagenævnet har den 15. august 2019 meddelt Boligselskabet AKB's kontraktpart, Søndergaard Nedrivning A/S, at det er muligt at intervenere i sagen, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 3. Søndergaard Nedrivning A/S har ikke besvaret klagenævnets henvendelse.

Sagens nærmere omstændigheder

Den udbudte entreprisekontrakt omfatter nedrivning af otte boligblokke med 188 lejligheder i bebyggelsen Taastrupgård samt saneringsarbejder i forbindelse med nedrivningen, rydning af konstruktioner og bygninger på grunden, rydning af beplantning og træer på grunden, rydning af faste belægninger, opgravning og bortskaffelse af ledninger i jord, tilfyldning/planering efter udgravning af kældere og ledninger i jord, bortskaffelse af affald samt alle nødvendige skurbys- og byggepladsforanstaltninger. Tildelingskriteriet er "Bedste forhold mellem pris og kvalitet" med underkriterierne "Pris" (40 %), "Tid og proces" (30 %) og "Bæredygtighed" (30 %).

I udbudsbetingelserne er anført følgende:

” ...

4.7 Tilbuddets omfang

Tilbudskriterium 1: Pris (40 %)

I relation til ovennævnte kriterium skal tilbuddet vedlægges:

- Tilbudsliste [...]

Tilbudskriterium 2: Tid og proces (30 %)

Følgende materiale skal udarbejdes:

- Skriftlig redegørelse, som beskriver tidsplansforløbet og eventuelle optimeringsforslag (max. to A4-sider). Der kan evt. vedlægges forslag til en revideret tidsplan.
- Procesbeskrivelse for saneringsarbejderne, herunder strukturering af fagtilsyn og kvalitetssikringsaktiviteter (max. to A4-sider).

Ved vurderingen vil der blive lagt vægt på:

- At hovedterminer, angivet i udbudstidsplanen, som minimum fastholdes.
- At der er gjort overvejelser omkring optimering af udførelsen, som kan afkorte udførelsesperioden, og at der er redegjort for dette.
- At den skriftlige redegørelse for tidsplanen viser forståelse for selektiv nedrivning og arbejdsgange ved saneringsarbejder herunder tydelig adskillelse af farlige aktiviteter.
- At procesbeskrivelsen viser forståelse og erfaring for saneringsarbejder og håndtering af affald, særligt i forhold til myndighedskrav.

Tilbudskriterium 3: Bæredygtighed (30 %)

I relation til ovennævnte kriterie skal tilbuddet udarbejdes og vedlægges:

- Udfyldt skema for affaldshåndtering og placering af de i skemaet angivne fraktioner i "affaldshierarkiet".
- En skriftlig redegørelse for hvordan nedrivning i en beboet byggelse tænkes håndteret.

Ved vurderingen vil der blive lagt vægt på:

- At affald påtænkes håndteret på bæredygtig vis dvs. med høj grad af genanvendelse.
- At den skriftlige redegørelse viser forståelse for beboergener i forbindelse med en nedrivning, og at der er beskrevet initiativer, som kan mindske generne.

...

5.3 Evalueringsmodel

Tilbudskriterium 1 omhandler den samlede entreprisesum inkl. alle til-læg for optioner og enhedspriser. Disse vurderes ved anvendelse af en lineær pointmodel, hvor den laveste, tilbudte pris gives maksimum point (8) og højeste tilbudte pris gives minimum point (0). Øvrige priser pointgives herefter lineært.

Tilbudskriterium 2 og 3, som er et kvalitativt kriterium, bedømmes med nedenstående pointmodel:

8 gives for bedst mulige opfyldelse af kriteriet

7 gives for glimrende/fortrinlig opfyldelse af kriteriet

6 gives for god/meget tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet

5 gives for over middel i opfyldelse af kriteriet

4 gives for middel/tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet

3 gives for under middel i opfyldelse af kriteriet

2 gives for mindre tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet

1 gives for utilstrækkelig opfyldelse af kriteriet

0 gives for dårlig opfyldelse af kriteriet

...

Udbudsmaterialets arbejdsbeskrivelse indeholder bl.a. følgende:

”02.3.6 Udførelse

02.3.6.1 Generelt

...

Projektmateriale anviser mulige arbejdsmetoder og hjælpemidler for løsning af opgaven. Entreprenøren er, såfremt denne ønsker at løse opgaven på anden vis, frit stillet med hensyn til valg af arbejdsmetoder og hjælpemidler, og det overlades til denne, ud fra egen erfaring, at disponere sine ressourcer, dog forudsat:

- at alle regler vedrørende arbejdsmiljø og affaldshåndtering er overholdt
- at arbejdet udføres med omhu og forsigtighed, således at risiko for utilsigtede skader begrænses
- at miljøgener begrænses
- at der på arbejdsstedet forefindes materiel af fornøden kvalitet og kapacitet
- at det anvendte mandskab har den fornødne uddannelse og erfaring
- at arbejdet udføres under størst mulig hensyntagen til beboere, naboer og trafik i lokalområdet
- alle omkostninger i forbindelse med miljø- og arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, herunder pålagte kontrolforanstaltninger samt i forbindelse med afbrydelse af ledninger skal være indeholdt i tilbuddet.”

Af tilbudslisten fremgår bl.a. følgende vejledning:

”Tilbudslistens udfyldelse

Tilbudslistens udfyldes - med undtagelser af sum-priser - ved at angive enhedsprisen for de enkelte tilbudslistepositioner (bygningsdele), hvorefter prisen beregnes på grundlag af de opgivne mængder.

Hvor der under mængde er angivet "sum" er entreprenøren selv forpligtet til at foretage en optælling eller opmåling ud fra tegningsmateriale og syn på stedet.

Alle poster i tilbudslisten skal udfyldes.

Hvis en beløbspost er udfyldt med "0", andet end tal eller ikke er udfyldt (dvs. blank), anses posten at være indeholdt i tilbuddet til 0 kr.

Alle priser angives eksklusiv moms.”

Tilbudslisten skulle således indeholde enheds- og sumpriser på arbejder samt enheds- og sumpriser på optioner. På tilbudslistens side 2 er de kumulerede enhedspriser og sumpriser for arbejder og optioner. Nederst på siden står ”samlet tilbudssum – arbejder og optioner – i alt...”. Dette beløb er overført til tilbudslistens side 1 ”Samlet tilbudssum ekskl. moms”.

Ved udløbet af fristen for indlevering af tilbud den 22. maj 2019 modtog Boligselskabet AKB tilbud fra fem tilbudsgivere, herunder P. Olesen.

Ved mail af 29. maj 2019 anmodede boligselskabet i medfør af udbudslovens § 169 P. Olesen om en redegørelse for tilbuddets priser m.v.. I mailen står der:

”...

Med henvisning til jeres fremsendte tilbud af 22. maj 2019, kan vi konstatere at jeres tilbud ligger væsentlig lavere end de fire øvrige indkomne tilbud.

Jf. Udbudslovens § 169 vil vi derfor gerne anmode jer om at fremsende en redegørelse for jeres tilbudspriser.

Vi kan se, at den totale sum angivet i følgende tilbudspunkter afviger kraftigt:

02.4.2 Saneringsarbejder (særligt priser for bortskæring af beton)

02.4.5 Indvendig nedrivning

02.4.8 Jordarbejder (særligt opgravning)

Derudover er der nogle enkelte delpriser i de øvrige tilbudsafsnit som afviger såsom

Terræn; Støttemure

Terræn; Afløbsledninger og brønde i terræn og under bygninger

Konstruktioner; Betonelementer

Derudover ønsker vi en redegørelse for om jeres beskrevne nedrivningsmetode svarer til det, som er beskrevet i udbudsmaterialet.

...”

Ved mail af 6. juni 2019 besvarede P. Olesen henvendelsen og redegjorde bl.a. for tilbuddets prissætning. I mailen står der bl.a.:

”3. Vort tilbud er afgivet i nøje overensstemmelse med vor opfattelse af projekt materialet.

Det er vor opfattelse, at den af os beskrevne nedrivningsmetode svarer nøje til indholdet af udbudsmaterialet. Den af os tilbudte pris er således kalkuleret med skyldig respekt for udbudsmaterialets fornuftsbase-rede tilgang og opfordring til at lade tilbudsgivers egen erfaring og ressour-cedisponering øve indflydelse. Dette kommer utvivlsomt bygherre til gode i form af besparelser igennem fremgangsmåde og anvendte tekni-ske løsninger i fuld overensstemmelse med udbudsmaterialet og i øvrigt med skyldig respekt for relevante krav til kvalitet, miljø og arbejdsmil-jø.”

Ved brev af 28. juni 2019 underrettede Boligselskabet AKB P. Olesen om, at boligselskabet agtede at indgå kontrakt med Søndergaard Nedrivning A/S efter udløbet af standstill-perioden. I brevet står der:

”...

Det er vurderet, at alle fem indkomne tilbud er konditions-mæssige. Til-budspriserne fordeler sig som følgende:

Bydende	Samlet tilbud ekskl. moms
G. Tscherning A/S	kr. 38.799.000,00
J. Jensen A/S	kr. 34.431.700,00
Kingo Karlsen A/S	kr. 33.900.000,00
P. Olesen A/S	kr. 19.227.866,00
Søndergaard Nedrivning A/S	kr. 26.568.800,00

Tilbudsvurderingen er nu afsluttet, og bedømmelsesudvalget har på baggrund af de opstillede kriterier i udbudsbetingelserne foretaget en objektiv bedømmelse af de indkomne tilbud.

Resultatet heraf er følgende:

Bydende	Kriterie "Pris"	Kriterie "Kvalitet"	Point i alt	Placering
	Point (vægtet)	Point (vægtet)		
G. Tscherning A/S	0,00	4,50	4,50	5
J. Jensen A/S	0,71	4,20	4,91	3
Kingo Karlsen A/S	0,80	3,90	4,70	4
P. Olesen A/S	3,20	2,40	5,60	2
Søndergaard Nedrivning A/S	2,00	4,50	6,50	1

Der henvises i øvrigt til det vedlagte evalueringsskema for nærmere information.

Med henvisning til ovenstående pointskema må vi desværre meddele jer, at jeres tilbud ikke er det økonomisk mest fordelagtige.

På baggrund af den samlede bedømmelse har organisationsbestyrelsen i Boligselskabet AKB Taastrup til hensigt at indgå en betinget kontrakt med Søndergaard Nedrivning A/S.

...

Vurdering af underkriterier

Tildeling af opgaven er sket på grundlag af kriteriet "økonomisk mest fordelagtige tilbud" ud fra en samlet vurdering på basis af nedenstående kriterier og vægtning:

UNDERKRITERIUM	VÆGTNING
1. Pris	40 %
2. Proces og Tid	30 %
3. Bæredygtighed	30 %

Tilbudskriterium 1 "Pris" omhandler den samlede entrepris inkl. tillæg for optioner. Point tildeles på en skala fra 1-10, hvor den laveste tilbudte pris opnår de fulde 10 point og højeste tilbudte pris tildeles 0 point. Øvrige tilbud interpoleres lineært mellem højeste og laveste pris.

Til bedømmelse af delkriterie 2-3 er der benyttet en pointskala mellem 0-8 hvor:

- 8 gives for bedst mulige opfyldelse af kriteriet
- 7 gives for glimrende/fortrinlig opfyldelse af kriteriet
- 6 gives for god/meget tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet
- 5 gives for over middel i opfyldelse af kriteriet
- 4 gives for middel/tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet
- 3 gives for under middel i opfyldelse af kriteriet
- 2 gives for mindre tilfredsstillende opfyldelse af kriteriet
- 1 gives for utilstrækkelig opfyldelse af kriteriet
- 0 gives for dårlig opfyldelse af kriteriet

Redegørelse for bedømmelsen af de tre kriterier

P. Olesen har samlet set afleveret et middel, men tilfredsstillende tilbudsmateriale, der opfylder det i udbuddet krævede.

Pris

Den tilbudte pris var det laveste bud, hvilket også afspejler sig i pointtildelingen.

Den vindende tilbudsgiver har budt ind med en pris, der samlet set er det næstlaveste indkomne bud.

Proces og tid

Det vurderes, at der er leveret en god, men middel besvarelse af kriteriet.

Beskrivelsen af tidsplansforløbet er kortfattet. Det vurderes, at det ikke er muligt at afkorte udførelsesperioden, men der stilles forslag til optimering af processerne for at sikre afleveringsterminen. Der tilbydes etapevis aflevering, men der er ikke redegjort for, hvordan dette kan udføres i praksis.

Det er fint beskrevet, at råhus nedtages med gravemaskine med sortergrab, men der savnes en beskrivelse af, hvordan det sikres, at beton nedtages korrekt til sanering i de mobile saneringscontainere.

Besvarelsen af procesbeskrivelsen bærer præg af at være en rutinebesvarelse og forholder sig ikke konkret til det aktuelle projekt, men angiver dog metoder, som er velafprøvede. Beskrivelsen af KS er meget kortfattet, og der henvises generelt til branchestandarder. Det oplyses, at der tilknyttes en ekstern miljørådgiver til udvidet tilsyn.

Det vindende tilbud har leveret en glimrende beskrivelse af nedrivningsforløbet med oplæg til en optimeret tidsplan. Det vindende tilbud har ligeledes leveret en velskrevet beskrivelse af kvalitetssikring med tilknytning af ekstern kontrol.

Bæredygtighed

Det vurderes, at der er leveret middel besvarelse af kriteriet.

Der er afleveret udfyldt skema for håndtering af affald, hvor der er taget stilling til, at hovedparten af materialerne skal indgå til genanvendelse. Der er løst beskrevet nogle partnerskaber, som kan indgås med henblik på genbrug, men der er ikke beskrevet konkrete aftaler i den aktuelle sag. Anvendelse af gritanlæg fremhæves særligt og beskrives meget detaljeret.

Der er afleveret en meget kortfattet beskrivelse af, hvordan nedrivning i et beboet område tænkes håndteret, og der beskrives generelle, forhold herunder etablering af gode tilkørselsforhold for minimering af støj. Beskrivelsen forholder sig ikke til det konkrete projekt eller stiller forslag til initiativer/løsninger. Der er dog beskrevet tiltag for nedbringelse af støv og minimering af støj fra hydraulisk hammer. Kommunikation med beboerne er tyndt beskrevet, og der nævnes ikke konkrete tiltag ud over "normal" information.

Det vindende tilbud har afleveret en beskrivelse, som vurderes at være den bedst mulige besvarelse af kriteriet. Der er afleveret udfyldt skema for håndtering af affald, hvor hovedparten af materialerne tænkes direkte genbrugt eller genanvendt. Det vindende tilbud har afleveret en vel-skrevet og grundig beskrivelse af affaldshåndtering med konkrete tiltag og samarbejdspartnere for genbrug og genanvendelse. Der er ligeledes afleveret en rigtig fin beskrivelse af, hvordan nedrivning i beboet område tænkes udført med konkrete tiltag for beboerne.

...

Med tildelingsbeslutningen var bilaget "Samlet Evaluering". Af bilaget fremgår bl.a. følgende:

"Pointgivning for pris

Tildeles på en skala fra 0-10, hvor tilbud interpoleres mellem højeste og laveste pris

laveste tilbud   8 point
Højeste tilbud   0 point

...

1. Omregning af priser til point

...

Tilbud				
G. Tscherning A/S	J. Jensen nedrivning A/S	Kingo Karlсен A/S	P. Olesen A/S	Søndergaard A/S
38.799.000	34.431.700	33.900.000	19.227.886	26.568.800
0,0	1,8	2,0	8,0	5,0

...

2. Bedømmelse af tilbuddene på kvalitetskriterier

...

Tilbud					
	G. Tscherning	J. Jensen nedriv-	Kingo Karlсен A/S	P. Olesen A/S	Søndergaard A/S

	A/S	ning A/S			
[Proces og tid]	8	6	6	4	7
[Bæredygtighed]	7	8	7	4	8

3. Opgørelse af samlet pointscore

...

Kriterie	Vægt	Tilbud				
		G. Tscherning A/S	J. Jensen Nedrivning A/S	Kingo Karlsen A/S	P. Olesen A/S	Søndergaard A/S
Priser	40%	0,00	0,71	0,80	3,20	2,00
Kvalitet, proces og tid	30%	2,40	1,80	1,80	1,20	2,10
Kvalitet, bæredygtighed	30%	2,10	2,40	2,10	1,20	2,40
Samlet pointscore, vægtet		4,50	4,91	4,70	5,60	6,50
Placering		5	3	4	2	1

”

P. Olesen gjorde i en mail af 4. juli 2019 til boligselskabet indsigelse over prisevureringen og evalueringsmodellen for de kvalitative kriterier.

I et svar til P. Olesen skrev boligselskabet den 5. juli 2019 følgende om prisevureringen:

”...

Hvad angår jeres bemærkninger for punktet "tildelingskriterie pris", så må vi beklage, at der er en skrivefejl i underretningsbrevet, idet der skulle have stået fulde 8 point i overensstemmelse med det, som står angivet i udbudsbetingelserne og anvendt i evalueringsmodellen. Det er ligeledes en fejl i underretningsbrevet, at enhedspriser ikke er nævnt; men disse er medregnet, idet alle enhedspriser indgår i de indregnede optioner.

...”

Parternes anbringender

Ad påstand 1

P. Olesen har gjort gældende, at udbudsbetingelsernes beskrivelse af fremgangsmåden for evaluering ikke stemmer overens med beskrivelsen af evalueringsmodellen i tildelingsbrevet af 28. juni 2019. Det er således ikke nævnt i tildelingsbrevet, at enhedspriser skal inddrages i beregningsgrundlaget, som ellers anført i udbudsbetingelserne. Ydermere står der anført i tildelingsbrevet af 28. juni 2019, at laveste pristilbud tildeles ”fulde 10 point” og ikke 8 point som anført i udbudsbetingelserne. Dermed kan der konstateres en berettiget tvivl om, hvorvidt P. Olesen med den lavest tilbudte pris, korrekt skal tildeles 10 point i stedet for de tildelte 8 point. I denne sammenhæng bemærkes endvidere, at den lineære fordeling af point mellem laveste og højeste pris tillige vil blive anderledes i forhold til de øvrige mellemliggende pristilbud, såfremt laveste pris tildeles 10 point frem for 8 point.

Boligselskabet AKB har gjort gældende, at evalueringen af kriteriet ”Pris” er foretaget i fuld overensstemmelse med udbudsbetingelsernes punkt 5.3.

Det forhold, at der i afslagsbrevet blev indsat en forkert pointskala, og at totalentreprisesummen ikke var beskrevet identisk med det, som fremgik af udbudsbetingelsernes pkt. 5.3, ændrer ikke herpå. Disse fejlskrifter havde således ingen betydning for evalueringen, jf. evalueringsarket og boligselskabets mail af 5. juli 2019, hvor boligselskabet gjorde P. Olesen opmærksom på det åbenlyse forhold, at prisevalueringen var foretaget præcis som foreskrevet i udbudsbetingelserne, herunder med korrekt pointskala og korrekte tilbudssummer.

Ad påstand 2

P. Olesen har gjort gældende, at udbudsmaterialet ikke bibringer den fornødne klarhed over, hvorvidt tilbudsgiverne i deres tilbud har haft frit arbejdsmetodevalg som anført i arbejdsbeskrivelsen, eller om tilbudsgiverne skal anvende en bestemt arbejdsmetode, som også detaljeret står beskrevet i udbudsbetingelserne.

Arbejdsbeskrivelsen pkt. 02.3.6.1 om tilbudsgivernes frie arbejdsmetodevalg står således i modsætning til udbudsmaterialets detaljerede arbejdsbe-

skrivelse, hvorved tilbudsgiverne kunne have en berettiget forventning om, at boligselskabet ønskede denne detaljerede arbejdsmetodebeskrivelse anvendt i udførelsen af det konkrete udbud. Med sin angivelse af frit arbejdsmetodevalg bør boligselskabet ikke sagligt under evalueringen efter de kvalitative underkriterier lægge vægt på, hvorvidt tilbudsgiverne har valgt at følge boligselskabets anvisninger herom eller ej.

Det har formodningen imod sig, at tilbudsgiverne reelt har haft frit arbejdsmetodevalg, idet det fremgår af boligselskabets mail af 29. maj 2019 at P. Olesen anmodes om en redegørelse af ”om [nedrivningsmetoden] svarer til det, som er beskrevet i udbudsmaterialet”. Det forhold, at der på den ene side står anført, at der er metodefrihed, og på den anden side er angivet en detaljeret arbejdsmetodebeskrivelse medfører sammenholdt med mailen af 29. maj 2019, at udbudsmaterialet ikke er tilstrækkelig gennemsigtigt, idet tilbudsgiverne ikke i forbindelse med afgivelse af tilbud har kunnet konstatere, om der reelt var frit arbejdsmetodevalg.

Boligselskabet AKB har gjort gældende, at det klart og entydigt fremgår af arbejdsbeskrivelsen, at tilbudsgiverne kan vælge at udføre entreprisen efter en anden metode end beskrevet af boligselskabet i samme dokument. Der er ikke noget modsætningsforhold eller uklarhed mellem på den ene side at foreslå en nedrivningsmetode fra bygherres side og på den anden side at lade det være op til entreprenøren selv at vurdere, hvordan arbejdet skal udføres. Det er helt sædvanligt, at der er metodefrihed i entrepriser.

Det forhold, at boligselskabet anmodede P. Olesen om en redegørelse i henhold til udbudslovens § 169, ændrer ikke på, at der er metodefrihed. Det er intet sted i Boligselskabet AKB's § 169-henvendelse anført, at P. Olesen skal følge den nedrivningsmetode, som er beskrevet i udbudsmaterialet, eller at et tilbud er ukonditionsmæssigt, hvis den beskrevne nedrivningsmetode fraviges. Hertil kommer, at boligselskabet selvsagt rettede henvendelse efter modtagelse af de endelige tilbud, og at henvendelsen derfor ikke er relevant i forhold til P. Olesens påstand om uklarhed i udbudsmaterialet.

Boligselskabet AKB har i sin evaluering ikke lagt vægt på, om tilbudsgiverne følger den nedrivningsmetode, der er angivet i udbudsmaterialet. Boligselskabet har under evalueringen efter kriteriet ”Tid og proces” lagt vægt

på tilbudsgivernes beskrivelse af affaldshåndtering, hvilket er i tråd med udbudsbetingelserne. P. Olesen er i tilknytning hertil evalueret negativt.

Ad påstand 3

P. Olesen har gjort gældende, at Boligselskabet AKB i sin anvendelse af den relative pointmodel til evaluering af underkriterierne ”Tid og proces” og ”Bæredygtighed” har foretaget en uberettiget og usaglig sammenligning af de indkomne tilbuds beskrivelse af arbejdsmetode, hvilket har været udslagsgivende for pointtildelingen i henhold til den samlede evaluering af 19. juni 2019 og meddelelse om tildeling af kontrakt.

Ordregiveren må ikke i et udbud som det foreliggende bedømme de indkomne tilbud i forhold til hinanden, men alene individuelt i forhold til tilbuddenes konkrete opfyldelse af de anførte kriterier. Der kan konstateres en signifikant forskel mellem pointtildelingen af tilbuddet fra P. Olesen og de øvrige tilbud i relation til de kvalitative tildelingskriterier. Der er dermed en formodning for, at boligselskabet har sammenlignet P. Olesens tilbud med de øvrige tilbud i strid med forbuddet.

Boligselskabet AKB har gjort gældende, at det er P. Olesen, som skal dokumentere, at boligselskabet har foretaget en sammenligning af tilbuddene i strid med det, som var fastsat. P. Olesen har imidlertid ikke påpeget eller dokumenteret, at boligselskabet konkret har foretaget en sådan sammenligning. Påstanden er således alene baseret på P. Olesens formodninger på grundlag af pointforskellene på de kvalitative tildelingskriterier.

Boligselskabet AKB har evalueret tilbuddene individuelt og beskrevet sin evaluering af P. Olesens tilbud i afslagsbrevet og evalueringsrapporten, hvor evalueringen af Søndergaard Nedrivning A/S' tilbud også fremgår. I afslagsbrevet har boligselskabet ligeledes givet en begrundelse i overensstemmelse med udbudslovens § 174, stk. 2.

Ad påstand 4

P. Olesen har gjort gældende, at det følger af det, der er anført under påstandene 1-3, at boligselskabets beslutning af 28. juni 2019 om at tildele kontrakten til Søndergaard Nedrivning A/S skal annulleres.

Boligselskabet AKB har gjort gældende, at det følger af det, der er anført under påstandene 1-3, at der ikke er mangler ved boligselskabets tildelingsbeslutning, der kan føre til annullation af tildelingsbeslutningen.

Klagenævnet udtaler:

Ad påstand 1

Ad evalueringsprisen

I udbudsbetingelserne står, at ”tilbudskriterium 1 omhandler den samlede entreprisesum inkl. alle tillæg for optioner og enhedspriser.” I tildelingsbeslutningen og det vedhæftede evalueringsark er oplyst de samlede tilbudte priser, og ud for disse er anført point. Tilbudsgiverne kunne derved konstatere, at boligselskabet evaluerede den samlede pris, som fremgik af tilbudslisternes side 1, og således inklusive optioner og enhedspriser som foreskrevet.

Denne del af påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad pointskalen

I udbudsbetingelserne er det beskrevet, at pointskalaen for pris spænder fra 0-8 point, mens det er anført i teksten til tildelingsbeslutningen, at skalaen spænder fra 0-10 point. Dette er gentaget i evalueringsarket, som var vedlagt tildelingsbeslutningen. Evalueringsarket indeholder imidlertid også en beregning og en oversigt, der viser, at tilbuddet med den laveste pris modtog 8 point, og tilbuddet med den højeste pris modtog 0 point i overensstemmelse med det, der er fastsat i udbudsbetingelserne. Tilbuddet fra P.Olesen har således modtaget maksimumpoint, 8 point, der vægtet med 40 % har resulteret i en pointscore på 3,2. Boligselskabets angivelse af en forkert pointskala i tildelingsbeslutning er dermed en åbenbar fejlskrift, der ikke har haft konkret indflydelse på tildelingsbeslutningen eller udbuddet i øvrigt, og fejlen er derfor ikke af en sådan karakter, at gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2 er overtrådt.

Denne del af påstanden tages derfor heller ikke til følge.

Ad påstand 2

I Arbejdsbeskrivelsens afsnit 02.3 ”Generelle specifikationer, underafsnittet 02.3.6 ”Udførelse” står, at ”Projektmateriale anviser mulige arbejdsmetoder og hjælpemidler for løsning af opgaven”, og at ”Entreprenøren er, såfremt denne ønsker at løse opgaven på anden vis, frit stillet med hensyn til valg af arbejdsmetoder og hjælpemidler” under nærmere beskrevne forudsætninger.

Det fremgik således klart af udbudsmaterialet, at der var metodefrihed i relation til udførelsen, og at tilbudsgiverne kunne lægge det til grund. I udbudsbetingelserne stod det også klart beskrevet, hvilke elementer der ville blive tillagt vægt under tilbudsbedømmelsen. Heraf kunne det ikke udledes, at valget af udførelsesmetode i sig selv kunne få indflydelse på tilbudsevalueringen. Det fremgår endvidere af tildelingsbeslutningen, at boligselskabet i sin evaluering af tilbuddet fra P. Olesen har inddraget og vurderet tilbuddet ud fra de delelementer, som var oplyst i udbudsbetingelsernes afsnit 4.7.

Der er herefter ikke grundlag for at fastslå, at udbudsmaterialet var uklart på dette punkt, og påstanden tages derfor ikke til følge.

Det, P. Olesen i øvrigt har anført, kan ikke føre til et andet resultat.

Ad påstand 3

Udbudsbetingelserne indeholder i relation til de kvalitative underkriterier ”Tid og proces” og ”Bæredygtighed” en beskrivelse af, hvad tilbuddene skal indeholde, og en beskrivelse af, hvilke elementer boligselskabet vil tillægge vægt i evalueringen. Det er anført, at den enkelte besvarelse vil blive bedømt efter en pointskala fra 0-8, hvor 0 gives for dårlig opfyldelse af det kvalitative kriterium, og 8 gives for bedst mulige opfyldelse.

I tildelingsbeslutningen af 28. juni 2019 er redegjort for boligselskabets vurdering af tilbuddet fra P. Olesen. Redegørelsen indeholder for hvert underkriterium oplysning om den overordnede bedømmelse efter kriteriet og en nærmere beskrivelse af de enkelte dele af besvarelsen, herunder hvad der

var positivt, og hvad der trak ned. I tildelingsbeslutningen er også redegjort for bedømmelsen af det vindende tilbud i relation til de enkelte underkriterier. Det evalueringsark, som er vedlagt tildelingsbeslutningen, indeholder bl.a. oplysning om pointfordelingen. Det fremgår heraf, at P. Olesen blev tildelt 4 point for hvert af de kvalitative underkriterier.

Klagenævnet kan efter fast praksis alene tilsidesætte det skøn, som den ordregivende myndighed har udøvet ved bedømmelsen af tilbudsgivernes opfyldelse af kvalitative kriterier, hvis ordregiveren har overskredet den vide grænse, der gælder for ordregiverens skøn, herunder har handlet usagligt. Klagenævnet erstatter herved ikke ordregiverens skøn med sit eget.

Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at evalueringen efter de kvalitative kriterier ikke er sket i overensstemmelse med udbudsmaterialet. P. Olesen har således ikke påvist eller sandsynliggjort, at boligselskabets skøn var åbenbart urigtigt, eller at boligselskabet ved skønnet har foretaget en sammenligning af tilbuddene i strid med udbudsmaterialet og derved overtrådt principperne om ligebehandling og gennemsigtighed.

Påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 4

Det følger af det, der er anført ad påstand 1-3, at påstanden om annullation ikke tages til følge.

Herefter bestemmes:

Klagen tages ikke til følge.

P. Olesen og Sønner A/S skal i sagsomkostninger til Boligselskabet AKB Taastrup v/KAB betale 25.000 kr., der betales inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Kirsten Thorup

Genpartens rigtighed bekræftes.

Julie Just O'Donnell
fuldmægtig